

ΓΕΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ:	8/2018 [ΓΕ 8_2018]
Προς:	ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
Ημερομηνία:	18 Μαΐου 2018
Θέμα:	Σημαντικές τροποποιήσεις που έγιναν στο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος 2007 έως 2016

Αγαπητοί συνάδελφοι

Με την παρούσα, ο ΣΕΛΚ επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή σας στον (ενοποιημένο) περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018 («ο Νόμος»). Με τη δημοσίευση του τροποποιητικού Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3 Απριλίου 2018, όλα τα Μέλη του Συνδέσμου έχουν υποχρέωση για την πλήρη υιοθέτηση των τροποποιήσεων που περιλαμβάνονται στο Νόμο.

Ο Σύνδεσμος εργάζεται εντατικά για την τροποποίηση της Οδηγίας του για «Παρεμπόδιση και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες». Ωστόσο, μέχρι τη δημοσιοποίηση της νέας Οδηγίας, εκδίδεται η εγκύκλιος αυτή ώστε να επισημανθούν οι κύριες τροποποιημένες πρόνοιες που επηρεάζουν τα Μέλη μας και έχουν άμεση εφαρμογή.

Πιο κάτω παρουσιάζεται πίνακας και σχετική επεξήγηση για τα άρθρα του ενοποιημένου Νόμου που χρήζουν άμεσης προσοχής.

Η εγκύκλιος αυτή θα πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με το Νόμο. Αντίγραφο του ενοποιημένου τροποποιημένου νόμου είναι διαθέσιμο [εδώ](#).

Με εκτίμηση

Αμαλία Χατζήμιχαηλ
Λειτουργός Εποπτείας
και Συμμόρφωσης

Σημαντικές αλλαγές που έγιναν με την τροποποίηση του ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος 2007 έως 2016:

	Άρθρο Τροποποιητικού Νόμου	Περιγραφή
1.	2(1)	Ορισμός “πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο”
2.	2(1)	Ορισμός “πραγματικός δικαιούχος”
3.	2(1)	Ορισμός “ανώτερο διοικητικό στέλεχος”
4.	2(1)	Ορισμός “Τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου”
5.	5Α	Απαγόρευση είσπραξης μετρητών από την πώληση αγαθών
6.	58Α	Εκτίμηση κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
7.	58Β	Σύσταση ανεξάρτητης υπηρεσίας ελέγχου
8.	58Γ	Έγκριση πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων από ανώτερα διοικητικά στελέχη
9.	58Δ	Ορισμός μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου
10.	59(6)	Εποπτικές Αρχές
11.	61Α	Πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο
12.	61Β	Πληροφορίες που τηρούνται από εμπιστευματοδόχο ή επίτροπο σε ρητό εμπίστευμα
13.	63	Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη
14.	64	Αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη
15.	67	Εκτέλεση από τρίτα πρόσωπα
16.	68	Διαδικασία τήρησης αρχείων

Άρθρο (1) – Ορισμοί

“πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο”(ΠΕΠ)

Επεκτείνεται ο ορισμός και περιλαμβάνει τις συγκεκριμένες κατηγορίες των προσώπων που θεωρούνται ΠΕΠ. Επιπρόσθετα, καθορίζονται οι 12 μήνες ως το ελάχιστο διάστημα έως ότου μπορεί να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό δεν ενέχει πλέον κίνδυνο που χαρακτηρίζει ειδικά τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (άρθρο 64(1)(γ)(ii)).

“πραγματικός δικαιούχος” (ΠΔ)

Αλλαγή στο ποσοστό κατοχής/ελέγχου από 10%+ μια μετοχή σε 25%+ μια μετοχή.

“άνωτερο διοικητικό στέλεχος”

Προστέθηκε ο ορισμός του ανώτερου διοικητικού στελέχους ο οποίος σημαίνει στέλεχος ή υπάλληλο υπόχρεης οντότητας με επαρκείς γνώσεις της έκθεσης της υπόχρεης οντότητας στον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, το οποίο είναι σε ανώτερη βαθμίδα στην ιεραρχία για τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο

“τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου”

Με την μεταφορά της Ευρωπαϊκής Οδηγίας σε εθνική νομοθεσία, μετατοπίζεται η επικέντρωση που υπήρχε στην ισοδυναμία των τρίτων χωρών (third country equivalent) όσο αφορά θέματα ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την έκδοση λευκής λίστας (white list), στις μη-ισοδύναμες χώρες και στην έκδοση μαύρης λίστας (black list).

Ο ορισμός περιλαμβάνει: τρίτη χώρα, που επισημαίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (2) του άρθρου 9 της Οδηγίας της Ε.Ε. μέσω της έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η οποία παρουσιάζει στρατηγικές ανεπάρκειες στο εθνικό της σύστημα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίες θεωρούνται ως σημαντικές απειλές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τρίτη χώρα, η οποία κατατάσσεται από τις υπόχρεες οντότητες ως υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 58Α εκτίμηση κινδύνου.

Άρθρο (5Α) - Απαγόρευση εισπραξης μετρητών από την πώληση αγαθών

Το άρθρο περιλαμβάνει απαγόρευση σε πρόσωπο που εμπορεύεται πολύτιμους λίθους ή/και πολύτιμα μέταλλα, μηχανοκίνητα οχήματα, έργα τέχνης ή/και αντικείμενα, στα πλαίσια των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων να εισπράττει σε μετρητά ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000), ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή διενεργείται με μια και μόνη πράξη ή με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους. Η μη-εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου θεωρείται ποινικό αδίκημα και υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού που εισπράχθηκε σε μετρητά.

Άρθρο (58Α) - Εκτίμηση κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Δίνεται περισσότερη έμφαση στην Εκτίμηση Κινδύνου και στόχευση στη μείωση του ρίσκου.

Κάθε υπόχρεη οντότητα έχει υποχρέωση να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εντοπίζει και να εκτιμά κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με τους πελάτες τους, τις χώρες ή τις γεωγραφικές περιοχές, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τις συναλλαγές ή τους διαύλους παροχής τραπεζικών υπηρεσιών.

Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να είναι ανάλογα της φύσης και του μεγέθους της υπόχρεης οντότητας.

Άρθρο (58B) – Σύσταση ανεξάρτητης υπηρεσίας ελέγχου

Αναλόγως μεγέθους και φύσης των δραστηριοτήτων κάθε υπόχρεης οντότητας, θα πρέπει να συνίσταται ανεξάρτητη υπηρεσία ελέγχου για την εξακρίβωση πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών.

Άρθρο (58Γ) – Έγκριση πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων από ανώτερα διοικητικά στελέχη

Τα ανώτερα διοικητικά στελέχη υπόχρεης οντότητας είναι υπεύθυνα για την έγκριση των πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων που εφαρμόζει η υπόχρεη οντότητα και όπου απαιτείται, ενισχύουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

Άρθρο (58Δ) – Ορισμός μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου

Υπόχρεη οντότητα ορίζει μέλος του διοικητικού συμβουλίου, νοουμένου ότι υφίσταται διοικητικό συμβούλιο, το οποίο θα φέρει την ευθύνη για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων οδηγιών ή/και εγκυκλίων ή/και κανονισμών περιλαμβανομένων των οποιωνδήποτε σχετικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο (59(6)) – Εποπτικές Αρχές

Αυστηρότερα μέτρα και διοικητικά πρόστιμα σε περίπτωση κατά την οποία πρόσωπο που υπόκειται σε εποπτεία, δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου, ή τις οδηγίες που εκδίδει η κάθε εποπτική αρχή ή τις διατάξεις του Κανονισμού 847/2015. Η επιβολή οποιουδήποτε μέτρου ή διοικητικού προστίμου, δημοσιεύεται στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της κάθε εποπτικής αρχής.

Άρθρο (61Α) – Πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο

Προνοείται η διατήρηση κεντρικού μητρώου πραγματικών δικαιούχων εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων που πρέπει να περιλαμβάνει επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους ΠΔ.

Πρόσβαση στο μητρώο θα έχουν:

(α) Χωρίς κανένα περιορισμό:

- Οι αρμόδιες εποπτικές αρχές
- Η Μονάδα
- Το Τμήμα Τελωνείου
- Το Τμήμα Φορολογίας
- Η Αστυνομία

(β) Στα πλαίσια λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας:

- Υπόχρεες οντότητες

(γ) Πρόσωπα ή οργανισμοί που αποδεικνύουν έννομο συμφέρον

Συγκεκριμένες πρόνοιες της λειτουργίας τους μητρώου καθώς και η διαδικασίες απόδειξης του έννομου συμφέροντος, θα καθοριστούν σε σχετικούς Κανονισμούς.

Σημειώνεται ότι, η πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με το ΠΔ γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου.

Εξαιρέσεις στην πρόσβαση παρουσιάζονται στο άρθρο 61Α(9).

Άρθρο (61B) – Πληροφορίες που τηρούνται από εμπιστευματοδόχο ή επίτροπο σε ρητό εμπιστευμα

Προνοείται η διατήρηση κεντρικού μητρώου πραγματικών δικαιούχων εμπιστεύματος στις περιπτώσεις όπου το εμπιστευμα παράγει φορολογική υποχρέωση στη Κυπριακή Δημοκρατία. Το μητρώο θα πρέπει να περιλαμβάνει επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους ΠΔ, περιλαμβανομένου την ταυτότητα:

- του εμπιστευματοπάρoχου,
- του εμπιστευματοδόχου ή επίτροπου,
- του προστάτη,
- του δικαιούχου ή της κατηγορίας δικαιούχου και
- οποιουδήποτε άλλου φυσικού προσώπου ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο επί του εμπιστεύματος.

Πρόσβαση στο μητρώο στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους θα έχουν:

- Οι αρμόδιες εποπτικές αρχές
- Η Μονάδα
- Το Τμήμα Τελωνείου
- Το Τμήμα Φορολογίας
- Η Αστυνομία

Πρόσβαση στους πραγματικούς δικαιούχους θα έχουν επίσης οι υπόχρεες οντότητες, στα πλαίσια λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας.

Συγκεκριμένες πρόνοιες της ίδρυσης και λειτουργίας του μητρώου, θα καθοριστούν σε σχετικούς Κανονισμούς.

Άρθρο (63) - Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

Αντικαταστάθηκε το άρθρο 63 (όπου προσδιορίζονταν συγκεκριμένες περιπτώσεις πελατών που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν τα μέτρα αυτά), με πρόνοια που περιλαμβάνει την ικανότητα της υπόχρεης οντότητας να εφαρμόζει μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη νοουμένου ότι η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο.

Ο Νόμος περιλαμβάνει στο Παράρτημα II, παράγοντες που αφορούν κατηγορίες πελατών, γεωγραφικές περιοχές, προϊόντα/υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών που ενδεικτικά μπορεί να συνδέονται με χαμηλότερο κίνδυνο.

Άρθρο (64) - Αυξημένα δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

Διευρύνονται οι απαιτήσεις σε περίπτωση που υπάρχει υποχρέωση υιοθέτησης αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας:

- (i) Όταν συναλλάσσεται με φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με εγκατάσταση σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου,
- (ii) σε διασυννοριακές σχέσεις ανταπόκρισης με ίδρυμα- πελάτη από τρίτη χώρα,
- (iii) σε συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο (ή άμεσο συγγενή ή στενό συνεργάτη)

Ο Νόμος περιλαμβάνει στο Παράρτημα ΙΙΙ, παράγοντες που αφορούν κατηγορίες πελατών, γεωγραφικές περιοχές, προϊόντα/υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών που ενδεικτικά μπορεί να συνδέονται με υψηλότερο κίνδυνο και για τις οποίες η υπόχρεη οντότητα θα πρέπει να εφαρμόσει αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

Άρθρο (67) – Εκτέλεση από τρίτα πρόσωπα

Περιλαμβάνεται πρόνοια όπου οι υπόχρεες οντότητες απαγορεύεται να βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου (εξαιρέσεις άρθρο 67(2)(β)(ii)).

Επιπρόσθετα, οι υπόχρεες οντότητες θα πρέπει να απαιτούν όπως το τρίτο πρόσωπο να θέτει άμεσα στη διάθεση τους στοιχεία, πληροφορίες και έγγραφα ταυτότητας που έλαβε κατά την διαδικασία προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς το πελάτη καθώς και να διαβιβάζει άμεσα προς αυτούς, αντίγραφα των εγγράφων και πληροφοριών για την ταυτότητα του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου.

Άρθρο (68) – Διαδικασία τήρησης αρχείων

Υπόχρεη οντότητα τηρεί τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες, για περίοδο πέντε (5) ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής της σχέσης με τον πελάτη ή μετά την ημερομηνία της μεμονωμένης συναλλαγής:

- Αντίγραφο των εγγράφων και των πληροφοριών που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όπως ορίζονται στον παρόντα Νόμο,
- τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και αρχεία των συναλλαγών τα οποία είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό των συναλλαγών,
- τα σχετικά έγγραφα της αλληλογραφίας με τους πελάτες και άλλα πρόσωπα με τα οποία διατηρείται επιχειρηματική σχέση.